

Dosarul nr.3ra-212/21

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – G. Cazacu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău –M. Guzun, G. Dașchevici, V. Clima

DECIZIE

24 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Victor Burduh
Nicolae Craiu
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,
în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de către Igor Stanciu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terți Ministerul Afacerilor Interne și Inspectoratul General al Poliției privind contestarea actului administrativ, obligarea stabilirii pensiei pentru vechime în muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din data de 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,
prin care s-a respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

constată:

La 27 mai 2019 Igor Stanciu a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terți Ministerul Afacerilor Interne și Inspectoratul General al Poliției, prin care a solicitat anularea deciziei nr. 38/2019/96 din 10 ianuarie 2019 privind refuzul stabilirii pensiei, obligarea stabilirii pensiei pentru vechimea în muncă de 22 ani, 05 luni, 24 zile acumulată în cadrul serviciului în Ministerul Afacerilor Interne, cu calcularea cuantumului acesteia conform soldei bănești lunare în mărime de 14 130,00 lei, repararea prejudiciului moral prin adjudecarea sumei de 10 000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii Igor Stanciu a indicat că a activat în cadrul organelor afacerilor interne de la 26 februarie 1993 până la 30 mai 2008.

Reclamantul a menționat că în perioada activității în cadrul Ministerului Afacerilor Interne a exercitat atribuții de funcție în condiții nocive, muncă în izolatoare de urmărire penală, care cad sub incidența Legii cu privire la sistemul penitenciar și care beneficiază de înlesniri legale la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei.

Potrivit certificatului nr. 150 din 07 iunie 2018, eliberat de Ministerul Afacerilor Interne, vechimea în muncă a lui Igor Stanciu pentru stabilirea pensiei conform art. 13, lit. a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, la data de 30 mai 2008, a constituit 22 ani, 05 luni, 24 zile.

Reclamantul a susținut că conform certificatului nr. 6 din 06 iulie 2018 solda lunară a acestuia a constituit 14 130 lei, din care urma să se calculeze cuantumul pensiei pentru vechimea în muncă.

La 20 iulie 2018 Igor Stanciu a depus la Casa teritorială de Asigurări Sociale Ocnița cerere privind stabilirea și calcularea pensiei pentru vechimea în muncă în conformitate cu art. 13, lit. a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

Prin decizia Casei teritoriale de Asigurări Sociale Ocnița nr. 38/2018/13615 din 17 august 2018, cererea de stabilire a pensiei a fost respinsă.

La 25 septembrie 2018 Igor Stanciu a depus cerere prealabilă prin care a contestat netemeinicia și ilegalitatea deciziei respective, menționând că autoritatea pârâtă a interpretat eronat prevederile art. 13, lit. a) și art. 50, alin. (1), lit. b) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

Ulterior, la 10 ianuarie 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a emis decizia nr. 38/2019/96 privind refuzul stabilirii pensiei pentru limita de vârstă, invocând prevederile art. 2, alin. (1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, ori pensia pentru vechimea în muncă se stabilește la eliberarea din funcție.

Decizia respectivă a fost adusă la cunoștință lui Igor Stanciu la 04 martie 2019, care a fost contestată prin cerere prealabilă la 28 martie 2019.

La 29 aprilie 2019 Igor Stanciu a recepționat refuzul nr. S-860/19 din 26 aprilie 2019, prin care s-a refuzat în stabilirea pensiei pentru alte motive decât cele indicate în decizia nr. 38/2019/96 din 10 ianuarie 2019 și anume organul de asistență socială nu a recunoscut înlesnirile pentru stabilirea pensiei și anume două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în cadrul izolatorului de detenție preventivă și urmărire penală, serviciul escortă al Ministerului Afacerilor Interne.

În opinia reclamantului decizia respectivă este ilegală și contravine prevederilor Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, care la art. 13 lit. a) stabilește că, militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, care la 01 iulie 2011 au o vechime în serviciu de cel puțin 20 ani și 6 luni au dreptul la pensie pentru vechime în serviciu.

Reclamantul a susținut că la 30 mai 2008, data eliberării din cadrul organelor afacerilor interne, deja avea o vechime în muncă de 22 ani, care era suficientă pentru stabilirea pensiei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 05 martie 2020 s-a admis parțial acțiunea depusă de către Igor Stanciu. S-a anulat decizia Casei teritoriale de Asigurări Sociale Ocnița nr. 38/2019/96 din 10 ianuarie 2019 privind refuzul stabilirii pensiei în privința lui Igor Stanciu. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a stabili în privința lui Igor Stanciu pensie pentru vechime în muncă de 22 ani, 05 luni și 24 zile acumulată în cadrul Ministerului Afacerilor Interne cu calcularea acesteia conform soldei bănești lunare în mărime de 14 130 lei. În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată. (f.d. 112,116-121)

Hotărârea instanței de fond a fost contestată de către Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 20 mai 2020. Se reține că perioada 17 martie -15 mai 2020 s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova, iar în baza pct. 8 al Anexei dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 1 din data de 18

martie 2020 termenele de exercitare a căilor de atac au fost suspendate de drept, urmând a curge după încetarea stării de urgență. Astfel, Casa Națională de Asigurări Sociale a exercitat dreptul la apel în termen.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 30 septembrie 2020 a respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale. (f.d. 168, 169-178)

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii. (f.d. 186-192)

În motivarea recursului Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că instanța de apel nu a verificat totalitatea circumstanțelor relevante speței, susținând că lui Igor Stanciu i-a fost stabilită deja pensie pentru dizabilitate. Pensia se stabilește o singură dată. Totodată, Igor Stanciu nu dispune de stagiu necesar pentru a trece la o altă categorie de pensie. Instanțele de judecată eronat au apreciat că solda lunară a lui Igor Stanciu, din care trebuie calculată pensia pentru vechime în muncă, constituie 14 130 lei, concluzie care contravine certificatului prezentat de însuși Igor Stanciu.

Perioada de activitate a lui Igor Stanciu în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne nu oferă dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, prin prisma legislației cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilirea și plata pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.

De asemenea, a mai menționat că instanța de apel a ignorat argumentele Casei Naționale de Asigurări Sociale în partea ce ține de stabilirea și calcularea pensiei lui Igor Stanciu conform soldei bănești lunare în mărime de 14 130 lei, susținând că această sumă reprezintă totalul sporurilor salariale supuse achitării în decursul unui an înainte de eliberare și nicidecum nu mărimea soldei bănești lunare așa cum prevede art. 44 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993.

La 20 ianuarie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat prin intermediul oficiului poștal pentru notificare lui Igor Stanciu și Ministerului Afacerilor Interne recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale. (f.d.215)

La 15 februarie 2021 Igor Stanciu, reprezentat de avocatul Alexandru Bodrug, a depus referință la recursul înaintat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind nefondat și tardiv, menționând că instanțele de judecată ierarhic inferioare au dat o apreciere legală probatoriului prezentat, reținând corect că perioada de activitate a lui Igor Stanciu în izolatorul de detenție poate fi luată în considerare ca perioadă de activitate cu avantaje. (f.d.222)

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 30 septembrie 2020, notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale prin intermediul oficiului poștal la 10 noiembrie 2020. (f.d. 182)

Casa Națională de Asigurări Sociale, în termen, la 04 decembrie 2020 a depus la oficiul poștal recursul motivat, care la 07 decembrie 2020 a fost înregistrat la Curtea de Apel Chișinău. (f.d.186-201)

Prin încheierea din 03 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a numit spre examinare în fond, în complet de cinci judecători.

Conform articolului 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. În speță, completul specializat nu consideră oportun de a cita participanții la proces și reprezentanții acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele autorității recurente au fost expuse cu suficientă claritate, iar Igor Stanciu, reprezentat de avocatul Alexandru Bodrug prin referință a expus opinia sa asupra temeiniciei recursului.

Verificând argumentele invocate în recurs, în raport cu criticele aduse în referință, prin prisma materialelor din dosar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia că instanța de apel nu a cercetat pe deplin starea de fapt în baza tuturor probelor anexate la materialele cauzei, fapt ce a determinat aprecierea greșită a suportului probator și adoptarea unei hotărâri neîntemeiate, din următoarele motive.

Articolul 248 din Codul administrativ stipulează la alin. (1), lit. d) că, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

În interpretarea art. 244, alin. (2) coroborat cu art. 231, alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în corespundere cu art. 22 și art. 219, alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal administrate, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Prin prisma art. 194, alin. (2) din Codul administrativ în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Recapitulând esența litigiului în scopul verificării aplicării corecte a dreptului material și procedural, instanța de recurs reține starea de fapt constatată de instanțe și confirmată de părți.

Astfel, probatoriul acumulat în materialele dosarului demonstrează că de la 26 februarie 1993 până la 30 mai 2008 Igor Stanciu a activat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, fapt confirmat prin copia carnetului de muncă și prin extrasul din ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 236 EF din 30 mai 2008 (f.d. 46,66)

Potrivit certificatului nr. 150 din 07 iunie 2018, eliberat de Inspectoratul General al Poliției vechimea în muncă a lui Igor Stanciu pentru stabilirea pensiei conform art.

13, lit. a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, la data de 30 mai 2008, constituie 22 ani, 05 luni, 24 zile. (f.d. 68)

La 20 iulie 2018 Igor Stanciu a depus la Casa teritorială de Asigurări Sociale Ocnița cerere privind stabilirea și calcularea pensiei pentru vechimea în muncă în conformitate cu art. 13, lit. a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne. (f.d. 5, 65)

Prin decizia Casei teritoriale de Asigurări Sociale Ocnița nr. 38/2018/13615 din 17 august 2018, cererea de stabilire a pensiei a fost respinsă. (f.d. 13,64)

Igor Stanciu la 25 septembrie 2018 a depus cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea deciziei Casei teritoriale de Asigurări Sociale Ocnița nr. 38/2018/13615 din 17 august 2018. (f.d. 14)

Casa teritorială de Asigurări Sociale Ocnița prin decizia nr. 38/2019/96 din 10 ianuarie 2019 a refuzat în stabilirea pensiei pentru limita de vârstă lui Igor Stanciu, pe motiv că pensia pentru vechime în muncă se stabilește la eliberarea din funcție. (f.d. 9, 75)

La 28 martie 2019 Igor Stanciu a depus către Casa Națională de asigurări Sociale cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea deciziei Casei teritoriale de Asigurări Sociale Ocnița nr. 38/2019/96 din 10 ianuarie 2019 cu acordarea și stabilirea pensiei pentru vechimea în muncă de 22 ani, 05 luni și 24 zile acumulată în cadrul Ministerului Afacerilor Interne. (f.d. 10)

Prin actul administrativ nr. S-860/19 din 26 aprilie 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a refuzat în stabilirea pensiei lui Igor Stanciu, pe motiv că la data adresării privind stabilirea pensiei Igor Stanciu nu avea vechime în muncă necesară pentru stabilirea pensiei în mărime de 24 ani. (f.d. 11)

Igor Stanciu, depunând acțiunea în instanță, în dezacord cu decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale a invocat că autoritatea publică nu a luat în calcul perioada de activitate în cadrul Ministerului Afacerilor Interne și anume activitatea în izolatorul de detenție provizorie, care urmează a fi calculată cu avantaje, potrivit prevederilor pct. 8, lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și că pensia urmează să i se stabilească din solda lunară de 14 130 lei.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani prin hotărârea din data de 05 martie 2020 a admis parțial acțiunea depusă de către Igor Stanciu. A anulat decizia Casei teritoriale de Asigurări Sociale Ocnița nr. 38/2019/96 din 10 ianuarie 2019 privind refuzul stabilirii pensiei în privința lui Igor Stanciu. A obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a stabili în privința lui Igor Stanciu pensie pentru vechime în muncă de 22 ani, 05 luni și 24 zile acumulată în cadrul Ministerului Afacerilor Interne cu calcularea acesteia conform soldei bănești lunare în mărime de 14 130 lei. În rest, a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată. (f.d. 112,116-121)

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 30 septembrie 2020 a respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Instanțele de judecată în temeiul art. 13, lit. a), art.14, lit. a), art.48 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 și pct. 8, lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne,

colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, au concluzionat că pretențiile privind anularea deciziei Casei teritoriale de Asigurări Sociale Ocnița nr. 38/2019/96 din 10 ianuarie 2019 și obligarea stabilirii lui Igor Stanciu a pensiei pentru vechime în muncă de 22 ani 05 luni și 24 zile, acumulată în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, cu calcularea acesteia conform soldei bănești lunare în mărime de 14 130 lei sunt întemeiate, deoarece colaboratorii care efectuează serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie), au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

Efectuând controlul judiciar al deciziei din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs constată că instanța inferioară nu a cercetat pe deplin starea de fapt, a apreciat arbitrar și echivoc probele anexate la materialele cauzei, circumstanță din care se deduce că a judecat formal cauza și a adoptat o hotărâre neîntemeiată.

La capitolul dat instanța de recurs învederează că, prin prisma caracterului devolutiv al apelului și respectând principiile dreptului administrativ și dreptului procesual civil, Curții de Apel Chișinău îi revenea o deosebită obligație de a exercita controlul judiciar complet, în fapt și în drept, manifestat prin verificarea corectitudinii soluției pronunțate de prima instanță, precum și să efectueze o nouă judecare în fond a cauzei. În acest sens, instanța de apel trebuia *ab initio* să determine obiectele materiale ale acțiunii, temeiurile apariției litigiului, să stabilească obiectul probațiunii și reieșind din acestea să identifice cadrul legal pertinent și aplicabil speței.

Din cererea de chemare în judecată și pretențiile formulate de reclamant rezultă cert că obiectul litigiului prezentei speței îl constituie decizia Casei teritoriale de Asigurări Sociale Ocnița nr. 38/2019/96 din 10 ianuarie 2019 privind refuzul stabilirii pensiei lui Igor Stanciu pentru vechime în muncă de 22 ani, 05 luni și 24 zile acumulată în cadrul Ministerului Afacerilor Interne cu calcularea acesteia conform soldei bănești lunare în mărime de 14 130 lei.

Conform art. 13, lit. a) din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 dreptul la pensie pentru vechime în muncă îl au militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care la 01 iulie 2011 au o vechime în serviciu de cel puțin 20 de ani și 6 luni. În fiecare an ulterior, vechimea în serviciu se majorează, până la atingerea vechimii în serviciu de 25 de ani, conform următorului tabel: de la 1 iulie a fiecărui an următor vechimea în serviciu va constitui: 2011 - 20 ani 6 luni; 2012 - 21 ani; 2013 - 21 ani 6 luni; 2014 - 22 ani; 2015 - 22 ani 6 luni; 2016 - 23 ani; 2017 - 23 ani 6 luni; 2018 - 24 ani; 2019 - 24 ani 6 luni și 2020 - 25 ani.

Așadar, instanța de apel trebuia să verifice în baza suportului probator legal administrat și argumentele invocate în cererea de chemare în judecată dacă Igor Stanciu întrunea la data solicitării stabilirii pensiei pentru vechime în muncă condițiile legale de acordare a acestui drept.

Instanța de recurs nu neagă dreptul lui Igor Stanciu la calcularea vechimii în muncă cu avantaje pentru perioada activității acestuia în izolatorul de detenție provizorie, dar însumarea anilor lucrați, inclusiv cu avantaje, în cumulul lor trebuie să corespundă stagiului necesar conform Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 la data

solicitării pensiei speciale, fapt neverificat de către instanțe.

Casa Națională de Asigurări Sociale a susținut că Igor Stanciu la data depunerii cerere de acordare a pensiei, 20 iulie 2018 nu întrunea vechimea în muncă necesară pentru a beneficia de dreptul la pensie pentru vechimea în serviciu de 24 ani.

Respectiv, un aspect important pentru justa soluționare a prezentului litigiu este constatarea faptului dacă Igor Stanciu la situația din 20 iulie 2018 întrunea condițiile legale de acordare a dreptului la pensie pentru vechime în serviciu și anume vechimea în serviciu prevăzută la art.13, lit. a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, mai ales că Casa Națională de Asigurări Sociale invocă că Igor Stanciu nu a acumulat stagiul de 24 ani necesari pentru stabilirea pensiei speciale.

La capitolul dat, instanța de recurs apreciază ca fiind prematură concluzia instanței de apel precum că Igor Stanciu a întrunit condițiile legale de acordare a dreptului la pensie pentru vechime în serviciu, ori nu a elucidat care anume este vechimea în serviciu ce i-ar acorda dreptul de a beneficia de pensie specială.

Implicit condițiilor speței, instanța de recurs atestă că instanțele de judecată au obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i stabilească pensia lui Igor Stanciu pentru vechime în serviciu cu calcularea acesteia conform soldei bănești lunare în mărime de 14 130 lei.

Potrivit art. 14, lit. a) din Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993 mărimea pensiilor pentru vechime în muncă se stabilește în următoarele proporții: a) pentru militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și pentru funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care au o vechime în serviciu stabilită la art. 13, lit. a) - 50 procente din suma soldei, iar pentru cei pensionați pentru limită de vârstă sau din motive de boală - 55 procente din suma soldei; pentru fiecare an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art. 13, lit.a) - 3 procente din sumele respective ale soldei, dar în total nu mai mult de 75 procente din aceste sume.

În conformitate cu prevederile art. 44 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 (în vigoare la momentul apariției dreptului la pensie) pensia pentru militarii care au satisfăcut serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și pentru familiile lor se calculează din solda acestora. Pensia pentru persoanele menționate se calculează din: salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu, cu excepția plăților compensatorii și a indemnizației bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an.

Prin prisma normei de drept menționate rezultă că pensia militarilor care au satisfăcut serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne se calculează: din salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu.

Igor Stanciu, în cererea de chemare în judecată a solicitat obligarea stabilirii pensiei conform soldei bănești lunare în mărime de 14 130 lei, prezentând drept probă certificatul nr. 150 din 07 iunie 2018, eliberat de Inspectoratul General al Poliției. (f.d. 68)

Cercetând certificatul despre întreținerea bănească nr. 6 din 06 iulie 2018 eliberat de către Inspectoratul de Poliție Ocnița, Colegiul constată că Igor Stanciu a primit următoare tipuri bănești:

a) către ziua eliberării: gradul militar - 300,00 lei, salariul de funcție - 600,00 lei și sportul pentru vechime în serviciu 35% - 315,00 lei. În total 1 215,00 lei,

b) sporurile la salariu supuse achitării în decursul unui an înainte de eliberare în total de 14 130,00 lei.

Instanțele de judecată, obligând Casa Națională de Asigurări Sociale să-i stabilească pensia lui Igor Stanciu din solda de 14 130,00 lei nu a explicat care este raționamentul acestui calcul în condițiile în care legea prevede că temei pentru calculul mărimii pensiei îl constituie solda lunară.

Cu titlu subsecvent, instanța de recurs observă în materialele dosarului decizia Casei teritoriale de Asigurări Sociale Ocnița nr. 38/2018/12108 din 21 martie 2018 (f.d.39-40), prin care i s-a stabilit lui Igor Stanciu pensie de dizabilitate începând cu 22 februarie 2018, iar prezenta speță se referă la stabilirea și calcularea pensiei lui Igor Stanciu pentru vechimea în muncă în conformitate cu art. 13, lit. a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

În conformitate cu art. 11 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 în cazul în care asiguratul îndeplinește condițiile pentru obținerea mai multor categorii de pensii, el poate opta pentru o singură categorie. Pensionarului, în drept să obțină o altă categorie de pensie, i se acordă această pensie de la data depunerii cererii și documentelor necesare.

Conform art. 33 din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează în cazul:

a) apariției unor circumstanțe noi referitoare la stagiul de cotizare, venitul asigurat, ce au avut loc până la acordarea drepturilor la pensie;

b) transferării la altă categorie de pensie;

c) persoanelor care continuă să activeze după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă.

Aliniatul 4 al aceluiași articol prevede că pensionarul, care solicită transferul la una dintre categoriile de pensii prevăzute de prezenta lege, de care a beneficiat anterior, poate opta pentru pensia stabilită anterior luând în considerare toate indexările și recalculările efectuate până la data transferului.

Din analiza deciziei Curții de Apel Chișinău se constată că instanța de apel nu a verificat dacă Igor Stanciu este beneficiar de alte categorii de pensii, dacă a examinat cauza prin prisma trecerii la o categorie specială de pensie, ori Igor Stanciu beneficiază de pensie pentru dizabilitate și dacă la trecerea la o altă categorie de pensie nu se lezează drepturile patrimoniale ale lui Igor Stanciu.

Rezumând dezideratele expuse supra, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel nu a verificat, deși avea obligația să o facă, starea de fapt a speței dedusă judecării, aplicând în consecință prevederile legale și soluționând greșit litigiul.

Această ipoteză profilează incertitudinea concluziei date de instanța de apel, care rezultă din judecarea formală a cauzei, fapt ce constituie o violare a articolului 6

§ 1 CEDO și a dreptului litiganților la un proces echitabil. Or, actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce în speță lipsește.

În circumstanțele constatate și expuse supra instanța de recurs este în dificultate de a exercita controlul judiciar asupra unei asemenea hotărâri date de Curtea de Apel Chișinău, de a verifica temeinicia și legalitatea acestei soluții.

Dat fiind faptul că instanța de apel a emis o decizie neîntemeiată, dictată de concluzii nemotivate și neelucidarea tuturor circumstanțelor pertinente speței, iar lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată necesitatea admiterii recursului depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, casării integrale a deciziei din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și restituirii cauzei instanței de apel, pentru o nouă judecare în ordine de apel, în alt complet de judecată.

Conform articolelor, 258 alin. (3) și art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Se casează integral decizia din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și se restituie cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de către Igor Stanciu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terți Ministerul Afacerilor Interne și Inspectoratul General al Poliției privind contestarea actului administrativ, obligarea stabilirii pensiei pentru vechime în muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh

Nicolae Craiu

Maria Ghervas